

Jenja Amis, Ukrainio/Usono

Ĉu vi scias, kie estas la plej granda akvario en la mondo? Ekde novembro 2005 ĝi estas en Atlanto (Georgio), Usono. Ver-ŝajne, post la Olimpikaj Ludoj 1996, Atlanto fam-iĝ-is danke al tiu ĉi grandega akvario. En la pli ol kvar milionoj da litroj de sala kaj nesala akvo loĝas pli ol 100 mil bestoj de 500 specioj el la tuta mondo. Por fari la "maron" oni uzis tre bone pur-ig-itan ordinaran akvon kaj 0,7 milionojn da kilogramoj da salo! La tuta kosto de la akvario superis 200 milionojn da usonaj dolaroj.

Mi vizitis la akvarion kun la familio ĉi-vintre, kaj vere, neniuj televidaj raportoj povas anstataŭi la "vivan" viziton! La akvario estas farita en la formo de grandega ŝipo kaj troviĝas nur kelkajn minutojn piede de la Olimpika Parko. Post ioma atendado – estis sabato, kaj homoj multis – ni eniris la ejon. Tuj ĉe la enirejo troviĝis akvujo kun **rajoj** kaj aliaj fiŝoj, kiujn eĉ eblas tuŝi! La akvujo "fermiĝas" por tuŝoj ĉiujn 15-20 minutojn – pro la ĉiama tuŝado la akvo malpurigigas, kaj oni devas tre ofte ŝanĝi ĝin.

Unue ni iris al la Malvarm-akva Serĉo – tiel nomiĝas la parto de la akvario, kie loĝas malvarm-akvaj bestoj. La plej famaj ĝiaj loĝantoj estas blankaj **balenoj**. Kiam mi alproksimiĝis al tiuj grandaj kaj inteligentaj bestoj, mi estis mir-ig-ita de ilia beleco. Ili malrapide moviĝis jen kapon suben, jen kapon supren, jen rekte al la homoj... Mi certis, ke ili observis homojn kaj ridetis al ili. La homoj ridetis

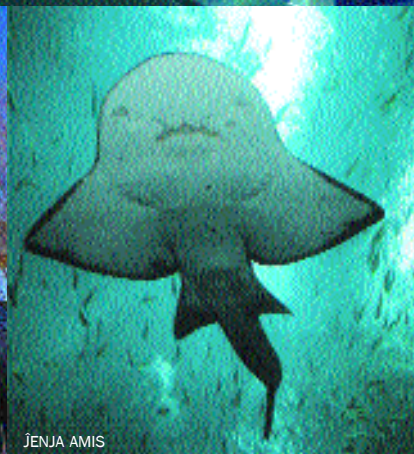
Fari... la maron!

VIKIPEDIO

VIKIPEDIO

JENJA AMIS

responde. La ejo, kie loĝas la balenoj, estis granda – sed ĉu sufiĉe granda por tiaj grandegaj bestoj?... Tion mi demandis al laboristino de la akvario. Laŭ ŝi, la ejo estas sufiĉe granda kaj sekvas la rekomendojn de la plej bonaj mar-sciencistoj. Malantaŭ tiu ĉi ejo troviĝas alia, kiun homoj ne povas vidi. Tie la bestoj povas kaŝiĝi, kiam ili volas esti solaj.

Kvankam mi tute kontraŭas tenadon de tiaj bestoj en mallibero, bon-ŝance, ĉi-foje oni ne kaptis balenojn por la georgia akvario. Oni aĉetis ilin de aliaj, malpli bonaj lokoj. Ekzemple, Nico kaj

Gasper venis al Atlanto de lud-parko en Meksik-urbo. Pro tute nesufiĉa grandeco de la ejo, malpura akvo, malbonaj manĝaĵoj kaj ĉiamaj **kriegoj** de la "ludantoj", la bestoj ekhavis seroizajn malsanojn...

Post la "malvarmaj akvoj", ni iris al pli varma loko – al la Oceana Vojaĝanto. Tiel nomiĝas la plej granda ejo en la tuta akvario. En la mezo de la Vojaĝanto troviĝas trairejo, kaj oni do povas vidi la fiŝojn ne nur de unu flanko, sed de ĉiuj flankoj, kaj ankaŭ de sube. En la Oceana Vojaĝanto, inter aliaj fiŝoj, loĝas du balen-**ŝarkoj** Ralph kaj Norton. Fakte, ili estas ŝarkoj, ne balenoj. Balen-ŝarko nomiĝas tiel, ĉar ĝi estas vere grandega – ĝi ja estas la plej granda fiŝo en la mondo kaj povas kreski ĝis 12 metroj! Same kiel balenoj, balen-ŝarkoj ne povas manĝi grandajn manĝaĵojn kaj do ili ne manĝas homojn. Ralph kaj Norton venis al Atlanto el Tajvano. Oni veturigis ilin per speciala aviadilo, kaj la vojaĝo daŭris 60 horojn.

Fakte, la georgia akvario estas la sola akvario ekster Azio, kiu havas balen-ŝarkojn.

La lasta parto de nia vizito estis la Varm-akva **Plonĝejo**, kun multegaj diverskoloraj belaj fiŝoj, **meduzoj** kaj vivantaj **koraloj**. Koraloj estas tre sentemaj al la ŝanĝo de temperaturo, kaj en multaj partoj de la mondo ili for-mortas pro la Ter-varmiĝo... Mi ege esperas, ke neniam venos la tempo, kiam ni povos vidi vivajn koralojn kaj aliajn marajn loĝantojn nur en akvario!

akvario – akvujo por teni fiŝojn kaj aliajn akvajn bestojn; ĉi tie: ejo kun pluraj akvujoj kaj akvujejoj
baleno – la plej granda mara besto; blanka baleno – **specio** de baleno, de la nordo, ne tre granda (maldekstre)

koralo – arb-simila mara vivaĵo, kiun formas multaj tre etaj estaĵoj
krii – el-diregi, el-igi sonojn

meduzo – tra-videbla mara estaĵo, kiu libere trans-lok-igigas en la akvo
parko – malferma ejo kun verdajoj, ludejoj kaj tiel plu

plonĝi – plen-korpe eniri akvon
rajo – speco de fiŝo (vd. bildon supre)

specio – baza unuo de bestoj, plantoj ktp., kiuj tre similas inter si kaj povas naski idojn
ŝarko – la plej granda fiŝo

INTERRETO

